చలి చిక్కనౌతోంది మసక మసక వెలుతురు చీకటి కెరటాలతో పోట్లాడుతూ ఉంటే దూరంగా కొండ నీడలా కనబడుతోంది.

'చీమల బారులా ఎడ్లబండ్లు, పొడుగ్గా ఓపికగా, తీరికగా నడుస్తున్నాయి. బళ్లలో కునుకు తీస్తున్నవారికి గిత్తల మెడల్లోని గంటల శబ్దం ఎక్కడనుంచో వినవస్తున్నట్టు అనిపిస్తోంది.

"చూడక్కా! ఎంత బద్ధకంగా తెల్లవారుతోందో!"

"...ఏమన్నావ్." జానకికి తెలివి వచ్చి అడిగింది.

"పూర్తిగా చీకటిపడే ముందున్న మసకకీ, తెల్లవారే ముందున్న మసకకీ తేడా ఏమిటంటావ్?" కమల అడిగింది.

"నిద్రకు ముందూ వెనకా ఉండే మత్తులో ఉండే తేడా!" కాలేజీలో పట్టం పుచ్చుకుని బావను చేసుకున్న జానకి మరోసారి ఆవులించింది.

కమల తలలో ఆలోచన నెగడై మండుతోంది. క్రవిరిచి పొయ్యిలో పెట్టినట్టు ఫెళ ఫెళ లాడుతుంది రామాయమ్మ. "ఏనుగులా పెరిగిపోయావ్! నీకు మొగుణ్ణి చూడాలంటే వేలు- బంగారాలు-మూటలు పట్టుకోవాలి. అతగాడేమో సంసారం పట్టించుకోడాయె. నా పిల్లల గతేంగాను. నీ యమ్మ చచ్చింది. నేనూ చచ్చుంటే తగువు తెల్లారిపోను."

—కళ్లలో నీళ్లు తిరగడం అలవాటయిపోయిన కమలకి గుండెలో లోతుగా ముల్లు కలుక్కుమంది.

'చీమ మిరపకాయ' అన్నపేరు సార్థకం కమలకి అంటారు పై వాళ్లు. బందరు మిరపకాయలా సన్నగా పొడుగ్గా, మిల మిల లాడుతున్న చెక్కిళ్లతో కుర్రకారులందరికీ చూడముచ్చగా, ముట్టుకుంటే చుర్రుమనేటట్టుంటుంది కమల.

టెన్తు పరీక్షకోసం తిరిగి తిరిగి గుండె గట్టి చేసుకున్న కమలంటే జానకికి అభిమానం. అసలు శివరాత్రికి గుంపయాత్ర కమల ఆలోచనే.

"మేష్టారికి చెప్పక్కా... మన్ చెబితే కాదనరు."

—మరో అరగంటలో జానకి స్నేహితురాళ్లందరికీ తెలిసిపోయింది. వాగా చీకట్నే బయలుదేరింది బండి.

"అసలు దేవుడిమీద మనుషులకి నమ్మకం సన్నగిల్లడానికి కారణం మనుషులా దేవుడా?"— కొత్తగా టీచరుగా చేరిన భానోజీ అడిగాడు రామాన్ని.

చీకటిలోంచి బయల్పడడానికి పోరాడుతున్న వెలుగు వంక చూస్తూ రామం చటుక్కున చెప్పాడు. "మనుషులు, తల్లిదండ్రులు, గురువు, సంఘం."

"అయితే మాష్టారూ, కుర్రకుంకను అడుగుతున్నానని మరోలా..." చుట్టూ ఉన్న చీకటిని ఆసరా చేసుకుని ధైర్యం చిక్కబట్టుకుని మనసులోని సందేహాన్ని అడగడానికి ఉపోద్ఘాతం ప్రారంభించాడు భానోజీ, "మాష్టారూ, మీకు దేవుడంటే నమ్మకం వుందా?"

"అది భగవంతుడికి తెలియాలి."

"మీకు నమ్మకమే ఉంటే. ఏడుకొండల వాణ్ణి...

ఆపద మొక్కులవాడని కోట్లు ఆర్జిస్తున్నాడు మోతుబరి దేవుడు. 'సామాన్యుడికి అందకుండా ధర పెంచుకుంటూ నానాటికీ కొండలెక్కి పోతున్నాడు. మనకి మన లాంటి వాళ్లకీ అందుబాటులో ఉండేది మన గుంపేశ్వరుడు— అతను పిలిస్తే మనం పలకాలి. మనం పిలవకుండానే అతను పలుకుతాడు."

"మీరు రివల్యూషనరీలండీ" విట్టూర్చాడు భానోజీ.

"ఆ పదం వాడడం మనం ఎంత మానేస్తే అంత మంచిది. గుడ్డలు విప్పేయడం కాదోయ్ విప్లవాత్మకత. వస్తువుల్నీ విషయాల్నీ, మనసు కోణంలో, రక్తంలో చూసి, అవగాహన చేసుకోగలగడం"

"మరి నా లాంటి వాళ్లకు దేవుడిమీద నమ్మకం కుదరాలంటే?"

"మనసుతో ఆలోచించు. మస్తిష్కంతో కాదు."

రామం అంటే అందరికీ గౌరవమే — ఒక్క రంగారావ్‌కి తప్ప. రామం ఎందుకూ పనికిరాని వాడనీ, అతని భార్య జానకి గొడ్రాలనీ, రామానికీ ప్రైవేటు పిల్ల కమలకూ ఏదో సంబంధం ఉందనీ డోలు వాయిస్తూ కమల ఇంటి ముందు రోజుకి అరడజను సార్లు షికార్లు కొట్టడం రంగారావుకి అలవాటు.

అసలు రంగారావ్ స్వభావమే విచిత్రమైనది. ఆడపిల్ల— వయసు లేతదైనా, ముదరదైనా తలవాలేదు. పండు రుచి

పసి బిడ్డకు జీర్ణసంబంధమైన బాధలు కలిగినప్పుడు...

సౌమ్యంగా పనిచేసే
అమృతాంజన్ గ్రైప్ మిక్స్చర్
బాధను అతి త్వరగా తగ్గిస్తుంది

OBM 3410/4 TG

కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, వాయువు పళ్ళు వచ్చేటప్పుడు కలిగే బాధలు మొదలైన వాటిలో దేనితోనైనా సరే మీ పసిబిడ్డ బాధ పడుతూంటే అమృతాంజన్ గ్రైప్ మిక్స్చర్‌తో అతి త్వరగా ఉపశమనం కలిగించండి త్వరగా సులభంగా తిరిగి మీ పసిబిడ్డ ఆనందంగా నవ్వుతుంది.

గృహౌషధముల తయారుచేయుటలో తరతరాలుగా నమ్మకమునకు పాత్రమైన అమృతాంజన్ వారి తయారీ.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

పండుదీ, పింజ రుచి పింజదీ అంటాడు. పాలికేళ్ళ క్రిందట మ్యాలు పైన బు ఉదువు తున్నప్పటి మంచీ అతని వరస ఇదేనని తెలిసినవాళ్ళు చెబుతుంటారు. చిన్న ఊర్లలో అందరిగురించీ అందరికీ తెలియడం అబ్బురమూ కాదు. అనుచితమూ కాదు. కాని ఏది చేసినా, ఎవరికీ పట్టిగ్గా ఆమాకీ దొరకని పద్ధతిలో చేస్తాడు రంగారావ్. తియ్యగా మాటాడుతాడు నీటుగా ఉంటాడు. విలాసంగా ఖర్చు పెడతాడు. 'ఓక్లాసు వాడు వాడికేం' అంటారు 'ప్రజలు'

రంగారావు మ అసహ్యించుకోవడం, అసహ్యించుకునే పారిలో అవగాహనా రూపమే నంటాడు రామం.

-బళ్ల చక్రాలు ఇరుసులకు రామ్తూ ఉంటే 'గుయ్' మని శబ్దం 'అబ్బ! అబ్బ! ఉన్నట్టుండి ఎంత వెలుగు వచ్చిందో" రామం సంతోషంగా అన్నాడు.

"నాయుడూ, నాయుడూ, బండి ఆపవా, నే దిగి నడుస్తా" కమల నాయుడిని కుదిపివేసింది.

"ఓ.. హో, ఓహో"— నాయుడు బండిని ఆపాడు. దిగ్గున గెంతి చెంగు చెంగున పరుగెత్తి బళ్ళ ముందుకు సాగింది కమల.

"ఏం పిల్లమ్మా! ఏం కాలమో!" మీనాక్షమ్మ నివగించుకుంది.

"అదేమిటొదినా, పిల్ల సరదాపడింది. మనమంతా పరుగులెట్టిన వాళ్ళం కాదూ? నడిస్తే తప్పా?" జానకమ్మ,

"లేదమ్మా, ఎగిరితే తప్పు." పూర్వ సువాసిని తల మీద బట్ట సర్దుకుంది.

"రాత్రి ఎలాగూ భోజనం చెయ్యం.." హేమలత.

"బావుందమ్మా, రాత్రి భోజనంగురించి ఆలోచిస్తున్నావ్... అసలు బండి దిగగానే వడ్డించమనేటట్టున్నావ్" జానకమ్మ హాస్య మాడింది.

"పోన్లేవో, అందరూ ఒకలా ఉంటారా? కొందరు ఉపవాసం చెయ్యలేరు. అలాగే తల్లీ, బండి దిగగానే ఉప్మా, కాఫీ చేసేస్తాగా. ఎవరి శక్తికి తగ్గట్టు వారు చెయ్యాలి."

"అసవండీ, భక్తి, మంచితనం లాగే మనసులో ఉండాలి కాని— ఉపోషాల వల్ల

మద్య నిషేధం మీద తమిళుల మోజు

మద్రాసు క్రిష్టియన్ కాలేజి గణాంకశాఖ విద్యార్థులు 90మంది జనవరిలో తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు చెందిన 1,800 మందివ్యక్తులతోజరిపినఇంటర్వ్యూలో ఈక్రింది విషయాలువెల్లడయివాయని ది మెయిల్ పత్రిక ప్రకటించింది.

80% కంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తులు మద్యనిషేధాన్ని కొనసాగించాలని కోరుతున్నారు. 54 వ్యక్తులు హిందీని పాఠశాలల్లో విధిగా ప్రవేశపెట్టడానికి వ్యతిరేకంగా వున్నారు కాని 68% వ్యక్తులు హిందీని నేర్చుకొనుట మంచిదే అంటున్నారు. ఐదుగురిలో ఇద్దరు యమర్జెన్సీని ప్రకటించడం వలన దేశానికి మంచే జరిగిందని నమ్ముతున్నారు.

ఏలుకో...ఏలుకో

వస్తుందా?"

అక్కడికి తిండిగోల ఆపుచేసింది జానకి ఈ మాటలని.

బాగా తెల్లారిపోయి క్షేత్రం దగ్గరపడిందేమో మగాళ్ళందరూ బళ్ళుదిగి నడుస్తున్నారు.

"గుంపేశ్వరుడు నీకు మంచి మొగుణ్ణి ఇస్తాడులేవే బొట్టే"— ముందు బండిలో కూచున్న ముసలాయన అన్నాడు.

"బావుంది తాతా! నేను నంబరానికి రాకపోతే ఇవ్వడా?"

"బొట్టి శానా గడుస్ది. ఇటురాయమ్మా నచ్చిందేవినాగున్నావ్. ఆ అదుష్టమంతు డెవడో!"

"అందుకే నేనూ వెదుకుతున్నా అవ్వా" కమల ముందుకు వెళ్ళిపోయింది కుచ్చిళ్ళు సర్దుకుంటూ.

గిత్తలు విప్పి చెట్లకు కట్టారు.

పూర్వసువాసిని ముందు ఏటికి వెళ్ళి మునిగివస్తానని బిందె పట్టుకు బయలు దేరింది.

"కమలా, మీ అమ్మ నిన్ను రానిచ్చింది అదీ దేవుడి దయే!" పక్కావిడ

"అక్కతోనూ, మీతోనూ రావడానికి అమ్మకేం అభ్యంతరం? నాన్న నమి లెయ్యడూ?"

కృష్ణస్వామి అంటే రామాయమ్మకి బోలెడు భయమన్నట్టు చెప్పింది కమల. కాని ఊర్లో వాళకి కృష్ణస్వామి సంగతి తెలియనిది కాదు.

మొదటి భార్య చనిపోయిన తరవాత మూడు నెలలు తిరగకుండా కమలని చూడడం కోసమే నన్నట్టు రెండో సంబంధం చేసుకున్నాడు. ఏటేటా పిల్లలు. చంటీ, వెంటీ ఆరుగురయ్యారు. కమలకు న్యాయం చెయ్యాలని చేసుకున్న పెళ్ళి అన్యాయంగా పరిణమించిందని ఒప్పుకునే ధైర్యంలేక కృష్ణస్వామి తను పని చేసే మిల్లులో ఓ చక్రంలా అయిపోయాడు ఏడింటికి వెళితే రాత్రి పదింటికి తిరిగి రావడం జీతం రామాయమ్మకివ్వడం- ఆవిడ ఎంత చేస్తే అంత.

పలుగురితోపాటు కమలకి పఠం చెప్పాడు రామం. కాని మూడు బళ్లు దాటినా కమల పాసవలేదు. ఇక చదివించనంది రామాయమ్మ. జానకికి కమలంటే జాలి. తాను చెయ్యగలిగింది లేదని విచారం

రామం, భానోజీ వంటకి కావలసిన సౌకర్యాలు ఆడవాళ్ళకి సమకూర్చి అలా తిరగడానికని బయలుదేరారు. వాళ్ళ వెనకాలే బయలుదేరిన కమల భోజనాల వేళకి కూడా తిరిగి రాలేదు.

హేమలతా, కామాక్షమ్మా, వెంకటలక్ష్మి అంతా కంగారుపడ్డారు జానకి మొహం జేవురించింది.

రామం తన ఆతృతను బయటకు కనపడ నియ్యకుండా "ముందు భోజనాలు కానివ్వండి" అని చెప్పి రెండు మెతుకులు ఆదరా బాదరా తిని భానోజీని ఓ వంక పంపి, తనూ మరోసైకిలు పుచ్చుకుని మరోవంక బయలుదేరాడు. తెలిసిన వాళ్ళందరినీ వాకబు చేస్తూ గ్రామం చేరాడు భానోజీ.

తెలిసిన మరో టీచరు భానోజీని గేలి చేశాడు. "ఏంవోయ్. పచ్చిమిరపకాయకి దూరంగా ఉండడం మంచిది. కళ్ళలో రంయ్ మని నీళ్ళు తిరుగుతాయి జాగ్రత్త!"

—రామం తిరిగి తిరిగి రామాయమ్మ గారింటికి వచ్చాడు అతను తెచ్చిన వార్త విని ఆశ్చర్యపోలేదు రామాయమ్మ.

సాయంకాలానికి మళ్ళీ తీర్థానికి చేరిన రామం, భానోజీ ఒకరి మొహాలొకరు చూసుకున్నారు.

"మన బాధ్యత తీరిపోయింది మాష్టారూ! ఆ అమ్మాయి తల్లి తండ్రులకి చెప్పాం. ఇక మనం చెయ్యగలిగినదేముంది? ఇంతకీ అమ్మాయి బొత్తిగా నోరు లేనిది కాదుగా! మీరు అవసరమనుకుంటే పోలీసు రిపోర్టు..."

"గుంట రంకుముండ! అదేం తక్కువదా! పోలీసు రిపోర్టిచ్చి వాళ్ళ వెనకాల నువ్వేం తిరుగుతావ్లే నాయనా!" హేమలత అందుకుంది.

—జానకి బిత్తరపోయింది. కమల కోసం తీర్థం సందడి ఆగిపోలేదు రాత్రి ఏడింటినించీ సంబరాలు ప్రారంభమయ్యాయి.

నారాయణదాసు రాసిన రుక్మిణీకల్యాణం హరికథ. మరోపక్క విజయనగరం ఫేమ్ కుమ్మరి మేష్టరు బుర్రకథ— మరోదగ్గర మూడు గుర్రాల బీడీ ఎడ్వర్టైజ్‌మెంట్ రాజమండ్రి ట్రూప్ రికార్డు డాన్స్. టూరింగ్ హాల్లో మళ్ళీశ్వరి బొమ్మ.

వింత వింత ప్రదర్శనలూ, మేళతాళాలూ, మైకులో పాటలు.

ఎల్లనుంద కోటయ్య పిలుకో, పిలుకో
చెయ్యి కాస్త అందించి చేదుకో చేదుకో
హరోం హర! హరోం హరా!
కోలాహలంతో చెవులు రింగ్‌మంటున్నాయి

"మాష్టారూ, మాష్టారూ మన స్కూలు అబ్బాయి చూశానని చెప్పాడు. మీరేం కంగారు పడకండి. ఆ అమ్మాయి రంగారావ్ సైకిల్ వెనకాల కూచుందట. పోనీ ఈ రోజు కాకపోతే పదిరోజులనాడైనా తిరిగి వచేస్తుంది."

భానోజీ హరికథ వెనకాలకొచ్చి రామంతో చెప్పాడు.

"అంతే నంటావా?"

"ఉండండి. మీవాళ్ళకు కూడా చెప్పివస్తా!" ముందుకు వెళ్ళాడు భానోజీ.

"చూడు పిల్లా, నే చెబితే విన్నావా! అబ్బొంచినాడా, అయ్యొంచినాడా అన్నీ దానిక కండకావరం, ఇలాంటి లండవెత్తు ఏదో వేసే బయలుదేరదీసింది మనందరినీ"

రుక్మిణీ కళ్యాణం వినడంలేదు హేమలతగారు.

జానకికి మరి అక్కడ ఉండబుద్ధి కాలేదు.

"ఇంటికి పోదామండీ" రామం కళ్ళలోకి చూస్తూ అంది.

"అది తెలివి తక్కువతనం. మనం వచ్చింది ఆ అమ్మాయికోసం కాదు. జాగరం చేసి, దేవుడి దర్శనంచేసి మరీ వెళదాం నిజం నిలకడమీద తెలియకపోదు... ఏమండోయ్— మీరు మాత్రం ఆ అమ్మాయిని ఆడిపోసుకోకండి" హేమలతగారితో ఏనాడు మాటాడని రామం ఘాటుగా చెప్పాడు.

ప్రత్యేకమైన ప్రయత్నంకాని, హరికథా, బుర్రకథా, ఇత్యాది కాలక్షేపాల అవసరం లేకుండానే జాగరం అయిపోయింది రామారావ్‌కీ, జానకమ్మకీ. తెల్లవారి స్నానాలూ దర్శనాలు ముగించుకుని ఇళ్ళు చేరారు.

ఊళ్ళోకి తిరిగి వచ్చాక దుమారం వస్తుందని ఊహించిన జానకికి ఏ రకమైన గొడవా చెవిన పడలేదు

ఇరుగమ్మా, పొరుగమ్మా, తేలికగా రామాయమ్మనీ, కృష్ణస్వామినీ, కమలనీ అక్కడి కక్కడే దుయ్యపట్టడం జరిగిపోయిందేమో, రెండు రోజులలో కమల 'లేచిపోవడం' చరిత్రలో భాగమైపోయింది. కాని విషయమేమైనా తెలుస్తుందేమోనన్న ఆశతో కమల ఇంటికి వెళ్ళకుండా వుండలేకపోయింది జానకి. 'దాని దోవన అదిపోతే, అపునమ్మా, నీ కెందుకుటా అంత బెంగ? అదేం తెలివితక్కువది కాదు. మూడు ముళ్ళూ పడిఉంటే ముగ్గురి బిడ్డల తల్లి అయేది? నీలాగేం కాదు." జానకి మనసు కలుక్కుమంది. 'పోనీ నన్నేకదా ఆడిపోసుకుంటారు... సవతి తల్లి ఎంత ప్రేమగా చూసినా తల్లి కాదుగా!" జీరుకు చీది చీర కొంగుతో ముక్కూ, కళ్ళూ తుడుచుకుంది రామాయమ్మ.

'ఇంటిలో గొడవేమైనా జరిగిందా?' అని అడగాలనుకున్న జానకికి మరి ధైర్యం చిక్కలేదు.

మరో రెండు రోజుల తర్వాత రామం మాష్టారికి నో ఉత్తరం వచ్చింది. కవరు మీద ఎవరో చిన్నపిల్లలు రాసినట్టుంది ఎక్సరసైజు పుస్తకము నుంచి కాయితాలు. లోపల దస్తూరీ కమలది.

వంగాం

శివరాత్రి.

రామం మాష్టారికి

నమస్కారాలతో కమల.

నిజమే — అనూయిత్యమే. నా గోడు వివరితో చెప్పుకోను? ఏ ప్రయోజనం ఆశించి?

ఒకరికొకరు సహాయపడిన పరిస్థితులు బ్రతుకులో కొన్నే నాకు దేవుడు కూడా సాయంచేసే స్థితిలో ఉండడు

మిమ్మల్ని మోసం చెయ్యాలనే చేశాను. కాని ఇలా జరుగుతుందనుకోలేదు. మళ్ళీ జన్మలో మీ కాళ్ళమీద పడతాను: నాకు మనిషి జన్మే వస్తే!

జాకెటు ముక్క కొనలేదు నాన్న! చదువు

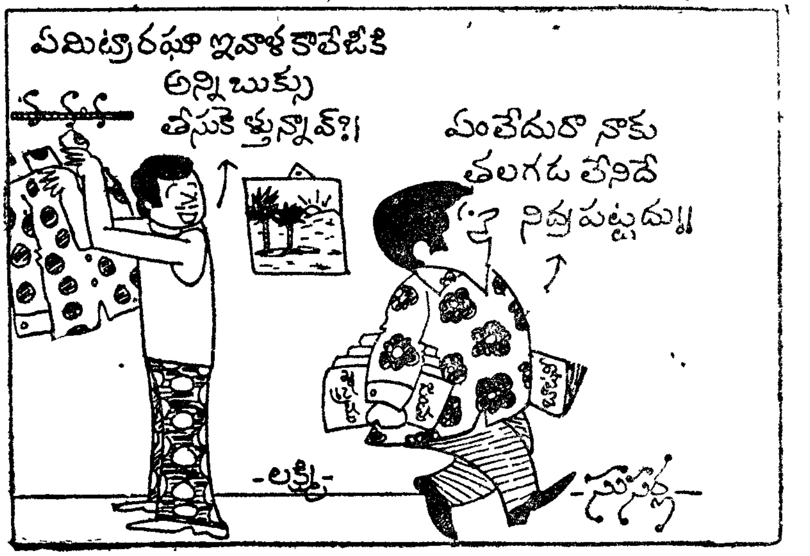

పూర్తి జీవితానికి అసాధారణమైన బలం

జీవనానికి మరింత కుతూహలాన్ని చేకూర్చి పెరుగుతుంది. ఒకాసామీ శరీరంలో బలం,
శక్తి తిరిగి సమకూర్చటానికి ఇందు శక్తివంతమైన 6 రసాయనిక పదార్థాలు, 6 ఖనిజములు,
10 అత్యావశ్యకమైన విటమినులు, అశ్వగంధ, యొహింబైన్ వంటి మొక్కల
సారములు ఇమిడి వున్నాయి. ఒకాసా తీసుకోండి.
జీవితం ఆనందమయమౌతుంది.

ఒకాసా
టానిక్ బిళ్ళలు

ఒకాసావారి ఉచిత పుస్తకం
కోసం వ్రాయండి:

OKASA CO. PVT. LTD.
12K. Gunbow Street.
P.O. Box No. 396.
Bombay 400 001

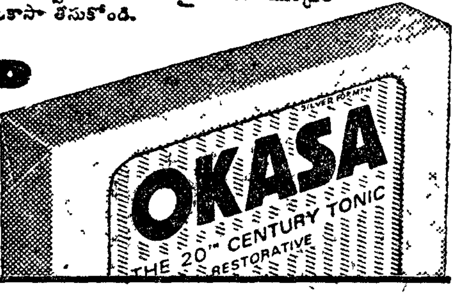

02

మీ బిడ్డను ఆనందంగా పెరుగనీయండి
ఇన్‌క్రీమిన్* టానిక్ ఇవ్వండి

అధిక ఆహారాన్ని
అధిక పెరుగుదలగా మారుస్తుంది
తింటున్న ఆహారమంతా
వంటికి పట్టేట్లు చేస్తుంది

Sista's-INC-915/77 TEL.

ఏలుకో... ఏలుకో

వంటబట్టదు నాకు పోకిరీవెధవలకు ఊసు పోక నేను. అరుగుమీద కూచుని వాళ్లని చూస్తూ కాలక్షేపం చెయ్యడం నాకు ఊసుపోక.

ఒక్కడూ వెళుతున్నప్పుడు వెర్రివెంగళాయి మహా మర్యాదగా తలవంచుకుని దొంగ చూపులు చూస్తూనే నడుస్తాడు; నలుగురితో కలిసివస్తున్నాడో మరి వాడి హోయలుకు అడ్డూ ఆపూ ఉండవు. అప్పుడు వాళ్ళకి నేను లోకువ. వాడు ఒంటరిగా వస్తుంటే, నన్నుచూసి మెలికలు తిరిగి పోతుంటె బుర్ర భూమిలోకి దించేసి వోరకంటితో దొంగ చూపులు చూస్తుంటే నాకు లోకువ. ఆ ఎర్రగళ్ల చొక్కా, బూచి బుర్రవాడిని చూస్తే నాకు మహా...ఒరేయ్ పిచ్చబ్బీ– ఎందుకురా అంత మొగమాటం! నలుగురితో కలిస్తే తప్ప నా వంక చూడ వన్నమాట...

ఉన్న మాట అనేస్తా! అది ఆడపిల్ల లక్షణం కాదంటుంది మా రామాయమ్మ.

—నాన్నకి అమ్మంటే బలిపాటం ఆగదు అమ్మకి వద్దనే వోపికకూడా ఉండదేమో! అరిచి, అరిచి, చాకిరీ చేసిచేసి శవంలా పడుకుంటుంది. శవంమీద కోరిక తీర్చుకునే వాళ్ళూ ఉంటారని ఎక్కడో చదివాను. రోజూ చూస్తున్నాను, నాన్నకదే ఎంటర్ టెయిన్‌మెంట్. బీదవాళ్ళకి కూడా 'పెద్ద ఇళ్లంటే ఇల్లాంటి దృశ్యాలు కళ్ళారా చూడక్కర్లేదు చిన్నవాళ్ళు.

నాకు కంటికి కునుకురాదు. కష్టపడితేగా అంటుంది రామాయమ్మ. తెల్లవారిన దగ్గరనుంచీ వీధి గుమ్మం పిలుస్తూనే ఉంటుంది. తరవాణీ అన్నం తిన్న దగ్గరనుంచి నాన్న తిన్న కంచం రాత్రి కడిగేవరకూ అయిదు నిముషాలకొకసారైనా వీధిలోకి రావాలి.

వంశం, గౌరవం, వల్లకాడూ ఇవన్నీ వదిలేసి నాలాంటి కమలలు విస్తరంటలు కుట్టో. కాగితాల వంచులు అంటించో పొట్టపోసుకునే మార్గం వెదుక్కోవడం అవసరం. ఆడపిల్లలను పోషించడానికి అబ్బాయిని వెదకడం కాదు– వో జీవనాధారం, అవకాశం చూపించడం పెద్దల కర్తవ్యం.

(44వ పేజీ చూడండి)

డా॥ ఏ.వి.కె. రావ్, B.A. సెక్స్ స్పెషలిస్ట్

వైద్య విద్వాన్ — వైద్యాచార్య
హస్తప్రయోగం వలనముల బల హీనత, అంగము చిన్నదగుట, శీఘ్రస్ఖలనము, శుక్లనష్టము సుఖరోగములకు, మానసిక వ్యాధులకు శాస్త్రీయ చికిత్స, పోస్టుద్వారాకూడా చికిత్సగలదు.
రావూస్ క్లినిక్,
టి. బి. రోడ్, తెనాలి. ఫోన్ : 700

74 సం.గా అఖండ ఖ్యాతిగాంచిన
నారసింహలేహ్యం
రిజిష్టర్డు ట్రేడ్ మార్కు
అన్ని రకములైన (ముఖ్యముగా పురుషుల) బలహీనతలను పోగొట్టి రక్త వృద్ధిని, పుష్టిని కలిగించు వాజీకరము.
1 డబ్బా రు. 7—25 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
పి. శి. ఏ. అండ్ కో.,
పెందేప 523273 [ప్రకాశం జిల్లా]
క్యాటాగు ఉచితము · కోరినవారికి ఏజన్సీలు ఇవ్వబడును.

వెంటనే నచ్చేది
ఆర్కో
ఇన్‌స్టెంట్ జామూన్ మిక్స్

నోట్లో వేసుకోగానే వెంటనే
అలా కరిగిపోయే జామూన్
ఇదిగాక ఇంకా దొరుకుతాయి
ఇన్‌స్టెంట్ వడై మిక్స్, ఇడ్లీ మిక్స్
మరియు దోసె మిక్స్
ఆర్కో
వ్యాపార వివరాలకు సంప్రదించండి:
శ్రీ రామకృష్ణ డైరీ
179, విశ్వేశ్వర పురం, బెంగుళూరు 560 004
టెలిఫోన్ · 63482

ఏలుకో...ఏలుకో

(16వ పేజీ తరువాయి)

ఈ గుప్త జ్ఞానాన్ని పెద్ద కుటుంబాల వాళ్ళు తెలుసుకుంటే కమల నీటిలో మునిగిపోదు. కలకలలాడుతూ విలాసంగా నీటిలో ఊగుతూ, తేలుతూ ఉంటుంది.

వింతమంది కథలకి నాయకినైనానో, నా కన్నీళ్ళూ, నా బాధలూ, వాళ్ళు చూసి ఊహించినట్లు పోజుపెట్టి రాస్తారు. నిజంగా అడగండి— పీలికల్లో దాచుకోలేని విచ్చుగత్తె పడుచు దనం చూసి 'ముచ్చట' పడనిదెవరు? రూపాయిన్నర టిక్కెట్టుకొని నా పక్కకొచ్చి కూచునే బూచిబుర్ర వడగండి! వాడు వెదికేది, ఎదురుగా కంటికి కనపడుతున్నవి. పక్కచేతికి అందుబాటులో ఉన్నవి. అన్నీ వంపులే.

మన వీధి రోడ్డు ఆ చివరనుంచి ఈ చివర వరకూ నాలుగుసార్లు తిరిగితే నేను రెండున్నర కథలకు మెటీరియల్ ఇస్తాను. వెధవ పరీక్షంటే పోతోందికాని, నాకేం తక్కువ— నేను రచయితలకి గోల్డ్‌మైన్‌ని పరీక్షల్లో మార్కులంటే రాలేదుకాని, నాకు కావలసిన జ్ఞానం నేను సంపాదించు కున్నాను. మూటయాభై రెండు నవలలూ, ఎనిమిదివందల యాభైమూడు కథలూ కాచివడపోశాను మూడు నవలలకి ప్లాట్లు ఎక్సరసైజు పుస్తకాల్లో రాసుకున్నాను. ఇక కథలా, నా తలనిండా అవే! — చేతిలో పుస్తకం— వారపత్రిక, మంత్లీ, బొమ్మలున్నవీ, లేనివీ, ఏదైనాసరే— చేతిలో పుస్తకం ఉన్న కుర్రాళ్ళందరితోనూ మంచిచేసుకుని మాటాడాను. పుస్తకాలు పుచ్చుకున్నాను తరవాత తరవాత దులిపి మరీ ఇంట్లోకి తీసుకువెళ్ళడమూ నేర్చుకున్నాను. కళ్ళలో నీళ్ళు తిరగకుండా చెవులకు ఆ కథలు అడ్డం పెట్టుకునే చదివేదాన్ని తరవాత కడుపు నిండా చీవాట్లు తినేదాన్ని. మాష్టారూ, మీరు రచయితైతే నా బాధని ప్రజల కర్థమయ్యే టట్టు రాయగలిగేవారేమో!

—అక్క ఏమంది? నాకు మరి తెలిసే అవకాశం లేదు.

“లంకుముండ సంగతి నాకు ముందే తెలుసు” అని అంటుంది హేమలతమ్మగారు. ఏమిటో పాతకాలం మనుషులు వాళ్ళు చెయ్యలేకపోయిన పని ఎవరు చేసినా ఆగ్రహమూ, అసూయా— ఏదో తెలియకుండా, తెలుసు కోవాలనయినా తెలియకుండా, సతమత మయ్యే మూగజీవాలు. వాళ్ళంటే నాకు బోల్డు జాలి.

కథలు రాసే వెంకట్రమణమూర్తికి నేను ఆదాయాన్ని విన్ని కథలు రాశాడు నామీద, రక్తం ఉడుకులెత్తేలా, ఒళ్ళు జలదరించేలా సెక్సుసీన్లు కుమ్మేసి నన్ను ఆలిచిప్పలా అరగదీసేశాడు. మనియార్డర్లూ, చెక్కులు వాడివి. అరిగిపోవడం నాది.

నాకు చదువు మరి వంటబట్టదు మాష్టారూ! పాఠశాలలకీ, పరీక్షలకీ అతీతంగా ఎదిగిపోయాను.

మొదటిసారి బట్టలు మూట కట్టినపుడే జ్ఞానాన్ని మూట కట్టేస్తుంది నా లాంటి ఆడపిల్ల. ఇది నాలాంటి వాళ్ళు పుట్టుకతోనే సంక్రమింప చేసుకున్న శాపం.

నాకు వంటమనిషి ఉద్యోగమైనా చెయ్యాలనే ఉంది. 'నువ్ వంట చెయ్యడమా! నాన్‌సెన్స్' అంటాడు రంగారావ్. వంశంలో పాటు వచ్చిన వరహాలు లేకపోయినా, గంగాళాలతో కొలిచి దగిన గౌరవం మన వంశానికింకా ఉందని మావాళ్ళ భేషజం.

ఫీజులూ, మారిపోయిన పుస్తకాలు, ఇవన్నీ మావాళ్ళకి బరువు. ఆ పూటా, ఈ పూటా ఇంత తిండిపడేస్తే వాళ్ళబాధ్యతలవి.

ధైర్యంలేని మనుషులు. ఆత్మవిశ్వాసం లేని మనుషులు అహంకారం లేని మనుషులు నెత్తురు లేని మనుషులు.

—ఆగండి. ఇవన్నీ నాకూ లేవు. నాకేం? జీవితాన్ని ఎదిరిస్తానని వీరవీగా అను కున్నాను. మేకవన్నె పులి రంగారావ్ అని ఎవరికి తెలియదు? పులిని బోనులో పెడదా మనుకున్నాను. అడకత్తెరలో చిక్కుకున్నాను. అహం దెబ్బతిన్న ఆడపిల్లకి ఆత్మహత్య శరణ్యం. గేలంతో చేపను పడదామను కున్నాను. కాని ఆ చేపను నేనే. గొంతు కలో ముల్లు గుచ్చుకుంది.

వనితలకు మనవి
కొత్తరకం వంటలు
క్లుప్తంగా వ్రాసి పంపితే
త్వరగా పరిశీలించ వీలు —సం.

రంగారావ్ స్నేహం చేశాను. లొంగ దీసుకున్నాననుకున్నాను. నెలతప్పానని చెప్పాను. ముహూర్తం మంచిది కాదేమో — శివరాత్రి గంగలో దూకేయ్ సమస్య పరిష్కారమవుతుందని చెప్పి అర్ధరాత్రి సైకిలెక్కేశాడు. సంగంలో నే నెవరిని?

ఇతరులను నేను అన్న మాటలు కకావికలైన నా మనసు అదుపుతప్పి చేసిన ప్రలాపాలు. ఎంత ధైర్యంలేని మనిషిని కాకపోతే బ్రతుకు ఇలా బండలు చేసుకుంటాను?

నన్ను చూసి జాలిపడే మనిషి — నన్ను గురించి ప్రజలు దుమ్మెత్తిపోస్తుంటే నిట్టూర్పులు విడిచేది ఎంకొక్కరే!

తెలుగు మాష్టారి ధర్మమా అంటూ అరిషడ్వర్గాలంటే ఏమిటో తెలుసుకున్నాను. ఏమమ్మా తల్లీ. అంటూ వీపు నిమిరే ఉదారులు — కన్నీళ్లతో దాహం తీర్చుకో గలిగిన నేర్పరులు. పాపం ముసలాళ్లు!

— పాపం అంటే నాకు భీతి లేదు. కారణం పాపమన్నది మనిషి మీద పరిస్థితులు చేసే కుట్ర. బాధ్యతని మనిషి మీదకి నెట్టేసి, వికృతంగా నవ్వుతూ, 'నువ్ ఏ మాత్రం మనిషివి నీ తెలివి తేటలింతేనా? అని ఎగతాళి చేస్తూ ఎక్కడివక్కడ సర్దుకుంటాయి పరిస్థితులు.

లోకంలో పుణ్యాత్ములు కాదు, అవతల మనిషిని అవగాహన చేసుకోగలిగిన వారు — ఉన్నారని భగవంతుడు చూపడానికి నిదర్శనం లాంటి వాళ్ళు మీరు — ఎద్దు మొద్దు స్వరూపమైన విగ్రహాలకి ఇవన్నీ ఎలానూ చెప్పలేను. నా అక్కసంతా బయటకు వెళ్ళగక్కాలి. నా మనసు తేలిక పడాలి. అప్పుడు సులువుగా మునిగిపోగలను — చేసిన పాపం చేసినవాడు చెప్పినంత మాత్రాన పోదు — ఇతరులు అవగాహనతో దాని మీద జాలి చూపిస్తే పోతుందని నా నమ్మకం.

ఉత్తరం మీకు చేరుతుందనే ఆశ. బడి పిల్లలు దైవసమానులు. ఈ బాబు ఉత్తరం కవరులో పెట్టి పోస్టు చేస్తానన్నాడు. నా పెన్ను ఆ అబ్బాయి దగ్గర ఉంటుంది శాశ్వతంగా.

ఇంత చీకటిలోనూ ప్రవాహం మిలమిలా మెరుస్తుంది. అదే సత్యం — అదే నిత్యం — పాపానికీ, పుణ్యానికీ అతీతం ఈ ప్రవాహం. నా లాంటి కమలలూ, రంగారావ్ లాంటి తుమ్మెదలూ, పాడుగు సూర్యారావ్

ఏ.జేస్ బగ్సలిన్-20
సాగ్‌సన్స్ కెమికల్ కొ. మద్రాసు-21.
స్టాకిస్టు: మెస్సర్సు: రయల్ కెమిస్ట్సు, విజయవాడ—1

కావలెను

ప్రభుత్వ సాంకేతిక శాఖలలోనూ, వ్యవసాయ శాఖలలోనూ రు. 290 నుండి రు. 450 ల వరకు, జీతం పొందగల ఉద్యోగాలు పొందేందుకు ప్రభుత్వము మే నెలలో నిర్వహించే పరీక్షలకు దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి. స్త్రీ, పురుషులు దరఖాస్తు చేయవచ్చును. విద్యార్హతలు VIII స్టాండర్డు ఉత్తీర్ణత అపై పి. యు. సి. వరకు శిక్షణ 3 నెలలు మాత్రం. రు. 60 స్టయిఫండు గలదు, నోటు పుస్తకములు డ్రాయింగ్ పరికరములు, భోజనము, నివాసము కాలేజీనుండి లభించును. ప్రత్యేక హాస్టల్ సదుపాయము గలదు. తెలుగులో కూడ బోధించబడును. దరఖాస్తు ఫారం ప్రాస్పెక్టస్‌లకు రు. 2 లను M O లేక పోస్టల్ ఆర్డరుద్వారా వెంటనే పంపండి. పోస్టల్ ట్యూషన్ కూడ గలదు. కుట్టుపని తరగతులు గలవు.

Principal
Technical Agricultural Training College,
23, Ramanujakudam Street, Poonamallee,
MADRAS-600056, Phone : 69315

ఐటెక్స్ - మాట్ ఫినిష్ తిలకము
నాణ్యతను పరిశోధించి
వ్యత్యాసమును చూడండి

ఐటెక్స్ మాట్ ఫినిష్ (EYETEX MATT FINISH) తిలకము మీ మృదువైన చర్మమునకు సరియైనది. మీ అందమును ప్రజ్వలింపజేయును. అనేకమైన మంచి రంగులలో, చర్మమునకు హాని కలుగని మంచి సువాసన ద్రవ్యములతో చేయబడినది.

ఇది ఔషధములు మరియు అలంకార వస్తువుల యాక్ట్ మరియు రూల్స్ ప్రకారము - విజ్ఞాన పూర్వకముగా తయారుచేయబడినది.

ఒక్కొక్క ట్యూబులోను 50% ఎక్కువ తిలకము అదే ధరకు దొరుకుటచే చాల పొదుపైనది.

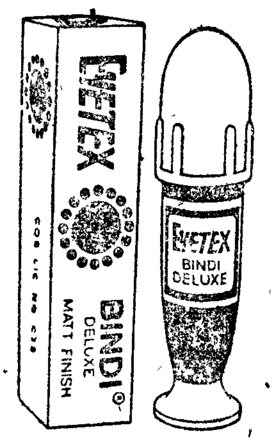

EYETEX REGD
33 సంవత్సరముల అనుభవము వేరు విధముగ వుండుటకు వీలులేదు.
ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

—మేష్టారి లాంటి కందిరీగలూ, అందరూ వో రోజా పూసి వో క్షణం తలలు ఎగరవేసి వో తృటి విర్రవీగి నేల కొరగాల్సిందే.

పునర్జన్మలో క్షమాపణ చెప్పుకునే

ఏలుకో...ఏలుకో

అవకాశం కోసం ఎదురుచూస్తూ.

కమల.

రామం ఉద్రేకంగా అడిగాడు రంగారావ్‌ను– కమల ఏమైందో తెలుసా అని. రామారావ్ నువ్వూ అందరిలా అపోహపడే అల్పిష్టివనుకోలేదు. నాకు సకాలంలో పెళ్ళయితే ఈయీడు అమ్మాయి ఉండేది.’

అవాక్కయి పోయాడు రామం.

కమల రాసిన ఉత్తరంతీసి చూపించా లనుకున్నాడు కాని...రంగారావ్‌తో ఏంచెప్పి, ఏంచూపి ఏంలాభం ?

మూడు శివరాత్రులు గడిచాయి.

కడుపున బిడ్డ నలుసును ప్రసవించలేక కళ్ళు మూసింది జానకి. శివరాత్రి వస్తూనే ఉంది. ఒంటరిగానైనా దర్శనం చెయ్యడం మానలేదు రామం. “ఏమీలేని కమల ఆత్మహత్య చేసుకుంది. అన్నీ ఉన్న జానకి హఠాత్తుగా పోయింది. దుఃఖం సత్యమా, జీవితం దుఃఖమేనా” అడిగాడు భానోజీ.

“బోధ పడనిదాని, కంతటికీ కీలకం రెండు మాటల్లో చెబుతారు మనవాళ్ళు— దేవుడిలీల” అనేశాడు రామం.

ఎప్పుడోకాని కమల గుర్తుకు రాదు రామానికి. బ్రతుకులో ఎన్నో వ్యథలు, మలుపులు— ఏ ఒక్కటీ నిరవధికంగా ఉండదు.

స్కూలుకు వేళవుతోంది.

“మేష్టారున్నారా?”

—కళ్ళజోడు తియ్యలేదు వచ్చినావిడ. బయట బ్రీఫ్‌కేస్ పట్టుకుని ఒకాయన.

“స్కూల్లో కలిసినా మాట్లాడ్డానికి వీలవదని మొదటి బస్సుకే వచ్చా!”

కళ్ళజోడు తీసింది కమల.

శిల అయిపోయిందనుకున్న గుండె స్పందిస్తోంది.

“వీరు మావారు... కేరళలో...”

“నమస్కారం.”

“నే రాసిన ఉత్తరం చింపెయ్యండి మాష్టారూ— బ్రతుకును అర్థం చేసుకోడానికి కూడా దైవకృపే కావాలి. ఆనాడు నాకు చెయ్యి అందించి చేదుకున్న పెరుడీయనే— ఇంతకీ అక్క ఏదీ?”

—ఆమె కళ్ళలో, ముఖంలో, వెలుగు దొంతరలు మిరుమిట్లు గొలుపుతూ ఉంటే ‘జానకికేం క్షేమంగా ఉంది. పాతానికి మేలు యింది’ అంటూ తాళంకప్పు చెవులూ పట్టుకుని లేచాడు రామం.